

այլեւու, և իւրաքանչիւր փոփոխութեան մէջ Յ կերպով բաժանել անհանոթները, կ'եւնեն հետեւալ 13 տեսակ զօրութիւնքն.

1 . . . . $w = 3 \frac{1}{5}$, $p = -3 \frac{1}{3}$, $q = -5 \frac{1}{3}$, $\eta = 1$:	7 . . . . $w = 1 \frac{3}{5}$, $p = -3 \frac{1}{3}$, $q = -2 \frac{2}{3}$, $\eta = 4$:
2 . . . . $w = 3 \frac{1}{5}$, $p = -6 \frac{2}{3}$, $q = -2 \frac{2}{3}$, $\eta = 1$:	8 . . . . $w = \frac{1}{5}$, $p = -3 \frac{1}{3}$, $q = -5 \frac{1}{3}$, $\eta = 4$:
3 . . . . $w = 1 \frac{3}{5}$, $p = -6 \frac{2}{3}$, $q = -5 \frac{1}{3}$, $\eta = 2$:	9 . . . . $w = \frac{4}{5}$, $p = -6 \frac{2}{3}$, $q = -10 \frac{2}{3}$, $\eta = 1$:
4 . . . . $w = 1 \frac{3}{5}$, $p = -3 \frac{1}{3}$, $q = -10 \frac{2}{3}$, $\eta = 1$:	10 . . . . $w = 1 \frac{3}{5}$, $p = -13 \frac{1}{3}$, $q = -2 \frac{2}{3}$, $\eta = 1$:
5 . . . . $w = \frac{4}{5}$, $p = -3 \frac{1}{3}$, $q = -10 \frac{2}{3}$, $\eta = 2$:	11 . . . . $w = \frac{4}{5}$, $p = -13 \frac{1}{3}$, $q = -5 \frac{1}{3}$, $\eta = 1$:
6 . . . . $w = 3 \frac{1}{5}$, $p = -3 \frac{1}{3}$, $q = -2 \frac{2}{3}$, $\eta = 2$:	12 . . . . $w = \frac{4}{5}$, $p = -6 \frac{2}{3}$, $q = -2 \frac{2}{3}$, $\eta = 4$:
13 . . . . $w = \frac{4}{5}$, $p = -13 \frac{1}{3}$, $q = -2 \frac{2}{3}$, $\eta = 2$:	

Այսպէս ուրեմն վերոյիշեալ քառանիշանոթ հաւասարութեան՝ 120 հնարաւոր զօրութիւններէն՝ 13 զօրութիւնք միայն՝ իրարմէ տարբեր են, իսկ մացածներն այս 13 զօրութեանց միոյն և կամ միասին համաձայն կ'ելնեն: — Իսկ պայմանական տարբեր հնարաւոր զօրութեանց թուոց ամենա համեմատութիւնն կը պատկանի փոխադրութեան և զուգագրութեան գրահաշուական օրինաց, որը մեր նպաստեկն դուրս են:

Հ. Ա. Թ.

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿԱ ԱՇԽԱՐՀԻՍ ՄԵՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ՀԱՌՎՄԵԴԱԿԱՆ ՈՒՂՂԱՓԱՌՈՒՑ

Գերմանիոյ մէջ նորազանդներէն հրատարակուած նոր վիճակագրութեան մը համեմատ, (յայտ է ոչ այնքան նպաստաւոր ուղղափառ եկեղեցւոյ), կը տեսնուի հետեւալ համեմատական աճումն ուղղափառաց թուոյն՝ իւրաքանչիւր դարուց մէջ:

Ա. Դար	500,000	ԺԱ. Դար	70,000,000
Բ. »	2,000,000	ԺԲ. »	80,000,000
Գ. »	5,000,000	ԺԳ. »	85,000,000
Դ. »	10,000,000	ԺԴ. »	90,000,000
Ե. »	15,000,000	ԺԵ. »	100,000,000
Զ. »	20,000,000	ԺԶ. »	125,000,000
Է. »	25,000,000	ԺԷ. »	185,000,000
Ը. »	30,000,000	ԺԸ. »	250,000,000
Թ. »	40,000,000	ԺԹ. »	260,000,000
Ժ. »	50,000,000		

(Քննչ ցանք 1876)

Այս ցանցակէս կ'երեի նախ՝ որ ուղղափառաց թիւն երթալով դարէ 'ի դար միշտ զդալի աճումն ունեցեր է, և երկրորդ՝ որ այն դարերու մէջ աւելի մեծագոյն համեմատութեամբ աճումն ստացեր է, որշափ աւելի հալածանաց մէջ զըստնուեր է, և որչափ որ բարուց ապականութիւնն ընդհանուր մարդկութեան վըսրաց զօրացեր է, ինչպէս են վերջին չորս, հինգ դարերն: